

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a MötV-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

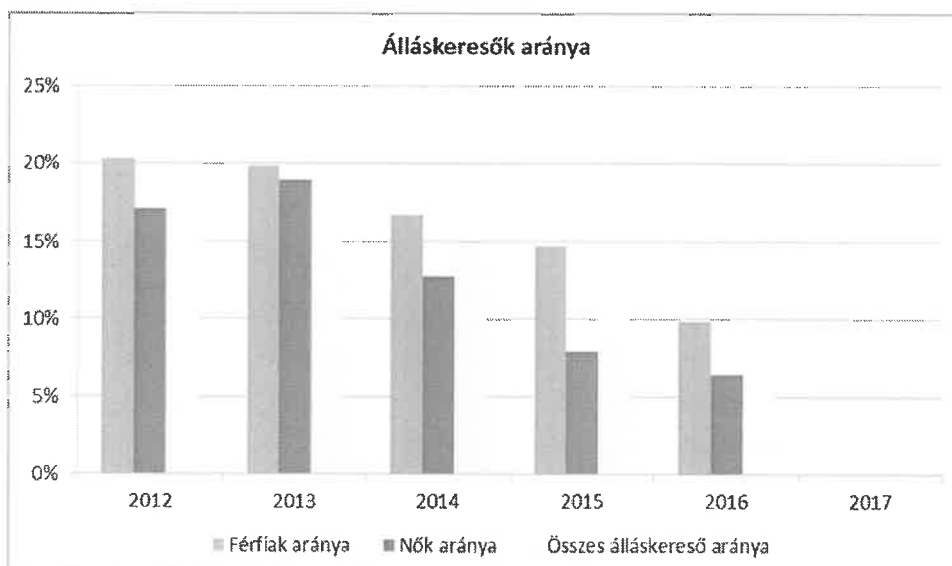
a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

Az álláskeresők száma csökkentést mutat. Ez annak köszönhető, hogy a közfoglalkoztatási programba sok embert tudott az önkormányzat foglalkoztatni. Megfigyelhető, hogy a nyilvántartott álláskeresők többsége férfi.

3.2.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint

Év	15-64 év közötti állandó népesség (fő)			Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	Férfi (TS 0803)	Nő (TS 0804)	Összesen	Férfi (TS 0801)		Nő (TS 0802)		Összesen	
	Fő	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	266	228	494	54	20,3%	39	17,1%	93	18,8%
2013	268	220	488	53,25	19,9%	41,75	19,0%	95	19,5%
2014	269	214	483	45	16,7%	27,25	12,7%	72	15,0%
2015	264	205	469	38,75	14,7%	16,25	7,9%	55	11,7%
2016	264	197	461	26	9,8%	12,75	6,5%	39	8,4%
2017	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!	34	#ÉRTÉK!	18,5	#ÉRTÉK!	53	#ÉRTÉK!

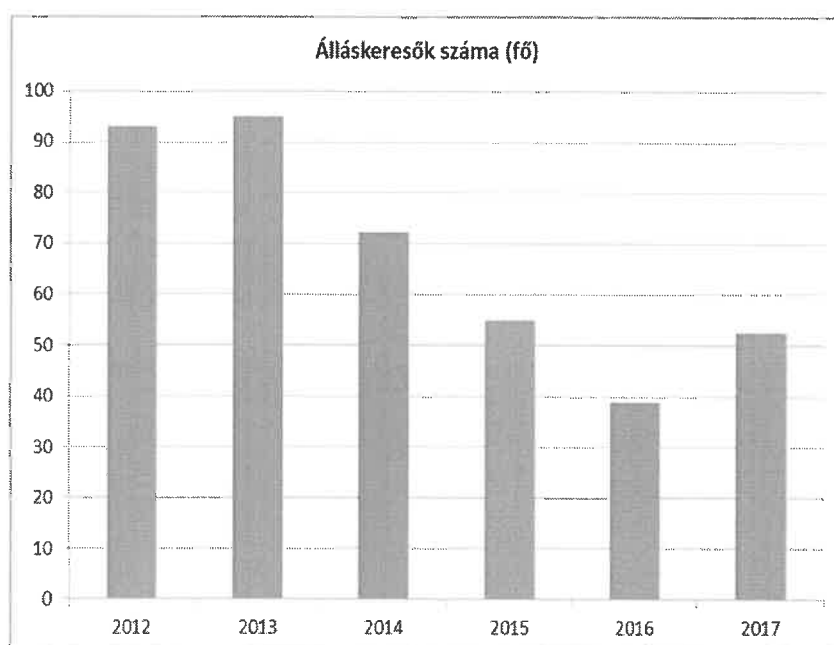
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Regisztrált munkanélküliek/ nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Fő összesen	2012	2013	2014	2015	2016	2017
		93	95	72	55	39	53
20 év alatti (TS 1002)	Fő	0	1	3	2,5	3	4,5
	%	0,0%	1,1%	4,2%	4,5%	7,7%	8,6%
20-24 év (TS 1003)	Fő	8	9,5	6,25	7,5	2,5	2,75
	%	8,6%	10,0%	8,7%	13,6%	6,5%	5,2%
25-29 év (TS 1004)	Fő	7,25	8	6,5	4,25	4	4,25
	%	7,8%	8,4%	9,0%	7,7%	10,3%	8,1%
30-34 év (TS 1005)	Fő	19,5	17,75	10	4,25	3,75	4
	%	21,0%	18,7%	13,8%	7,7%	9,7%	7,6%
35-39 év (TS 1006)	Fő	13,75	14,25	10,25	8	4,5	6,5
	%	14,8%	15,0%	14,2%	14,5%	11,6%	12,4%
40-44 év (TS 1007)	Fő	12,25	12,5	9,75	8,75	6,75	5,75
	%	13,2%	13,2%	13,5%	15,9%	17,4%	11,0%
45-49 év (TS 1008)	Fő	11,5	9,5	7,75	4,75	5,75	6
	%	12,4%	10,0%	10,7%	8,6%	14,8%	11,4%
50-54 év (TS 1009)	Fő	15,75	12,25	6,25	5	3	6
	%	16,9%	12,9%	8,7%	9,1%	7,7%	11,4%
55-59 év (TS 1010)	Fő	4,75	9,25	10,75	7	4,75	6,25
	%	5,1%	9,7%	14,9%	12,7%	12,3%	11,9%
59 év feletti (TS 1011)	Fő	0,25	1	1,75	3	0,75	6,5
	%	0,3%	1,1%	2,4%	5,5%	1,9%	12,4%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

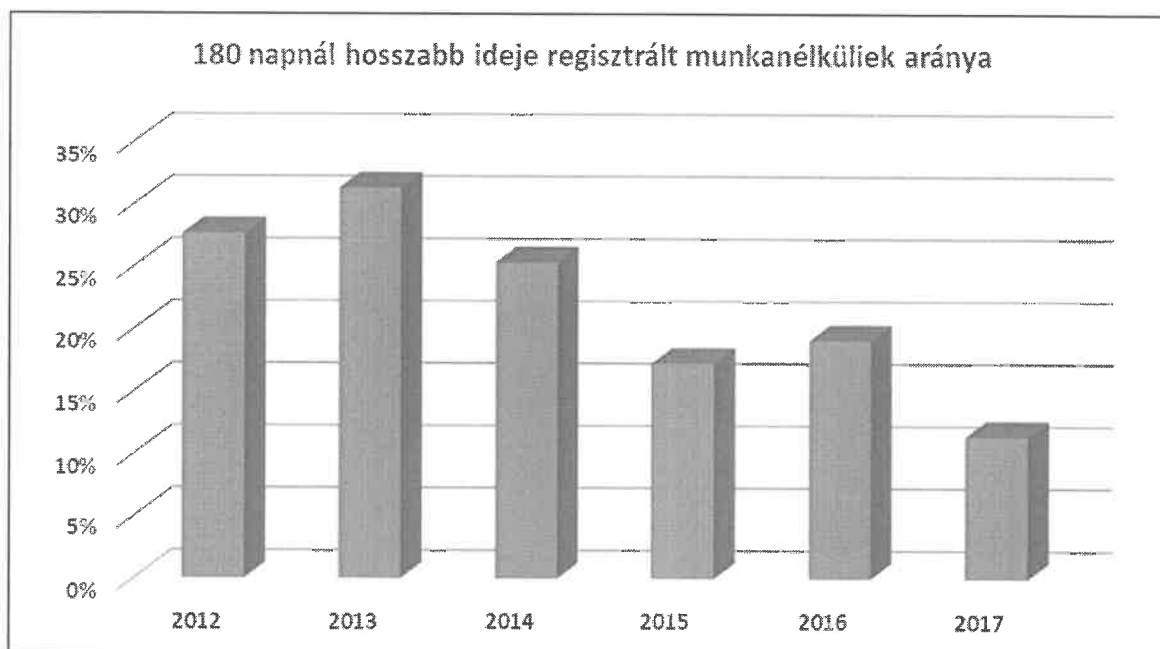

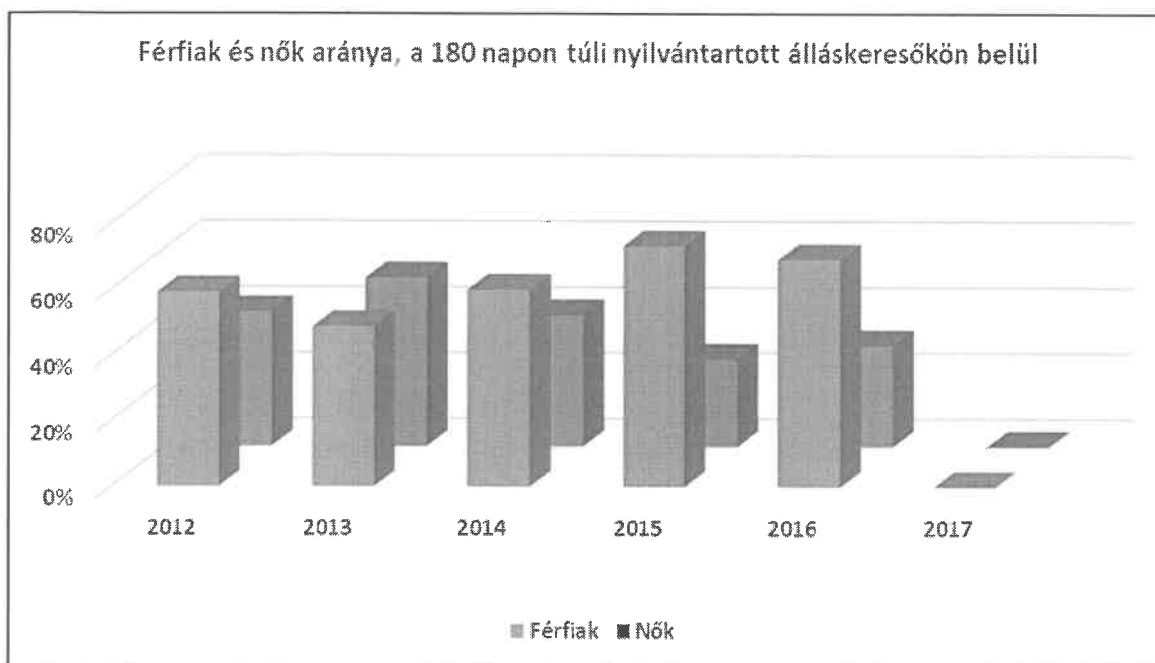
A táblázat adataiból jól látszik, hogy az álláskeresők száma csökkenő tendenciát mutat. Az álláskeresők többsége a 30-34 év közöttiekből és a 35-39 év közöttiekből kerül ki.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma és aránya nemek szerint

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 1501)	180 napon túli nyilvántartott álláskeresők száma nemek szerint			Nők és férfiak aránya, a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül	
	%	Férfi	Nő	Összesen	Férfiak	Nők
2012	27,69	29	20	49	59,2%	40,8%
2013	31,32	19	20	39	48,7%	51,3%
2014	25,37	9	6	15	60,0%	40,0%
2015	17,27	11	4	15	73,3%	26,7%
2016	19,12	9	4	13	69,2%	30,8%
2017	11,43	n.a.	n.a.	0	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

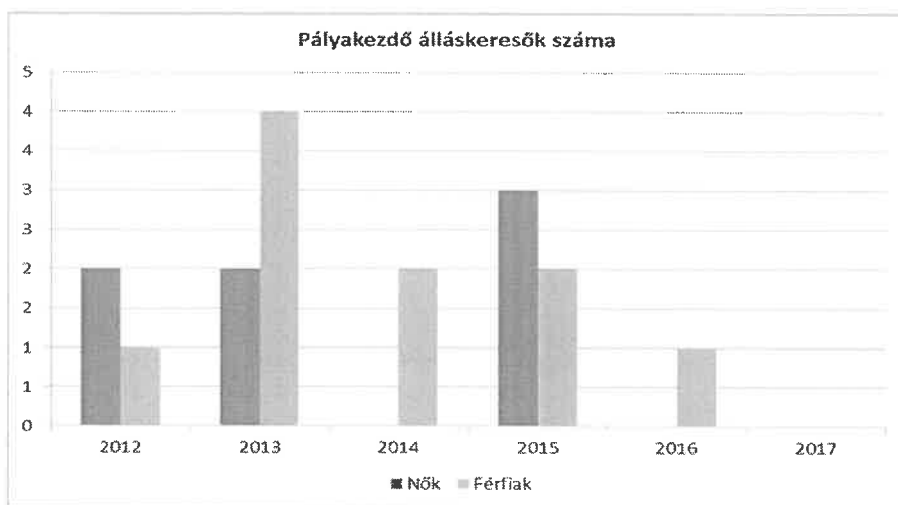

A nyilvántartott álláskeresők száma a településen csökkent. A nyilvántartott álláskeresők többsége férfi. Jellemző, hogy a tartós munkanélküliek (180 napnál régebben regisztráltak) száma csökken, azonban az álláskeresők több mint fele tartósan munkanélküli.

3.2.4. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma és a 18-29 éves népesség száma

Év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma					
	Férfi	Nő	Összesen	Férfi		Nő		Összesen	
	Fő	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	51	50	101	1	2,0%	2	4,0%	3	3,0%
2013	55	48	103	4	7,3%	2	4,2%	6	5,8%
2014	60	44	104	2	3,3%	0	0,0%	2	1,9%
2015	60	44	104	2	3,3%	3	6,8%	5	4,8%
2016	69	41	110	1	1,4%	0	0,0%	1	0,9%
2017	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

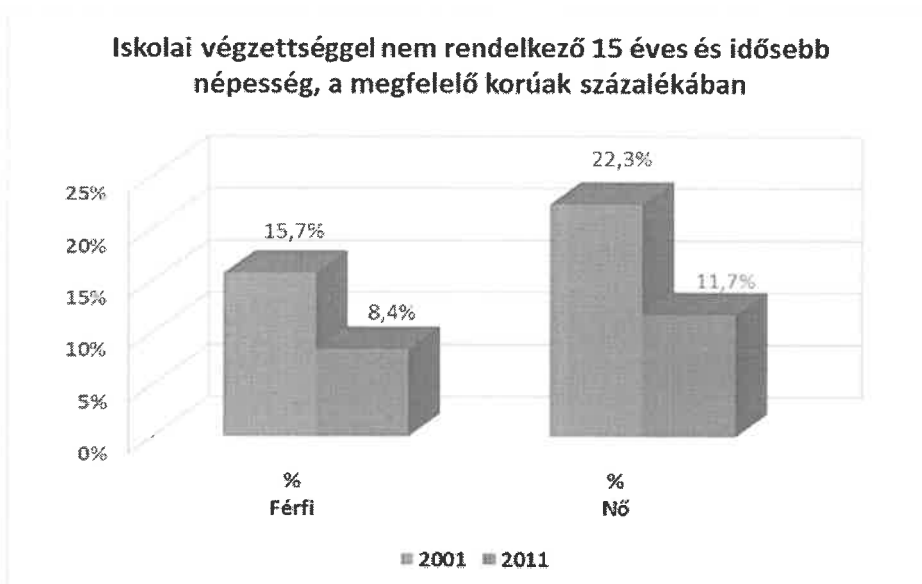
A 18-29 évesek közül a nyilvántartott pályakezdő álláskeresők aránya alacsony. A nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma csökkent. A nyilvántartott pályakezdő álláskeresők többsége férfi.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

Év	Legalább az általános iskola 8. évfolyamát elvégzett 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában		Iskolai végzettséggel nem rendelkező 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában	
	Férfi (TS 1601)	Nő (TS 1602)	Férfi	Nő
	%	%	%	%
2001	84,3%	77,7%	15,7%	22,3%
2011	91,6%	88,3%	8,4%	11,7%

Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

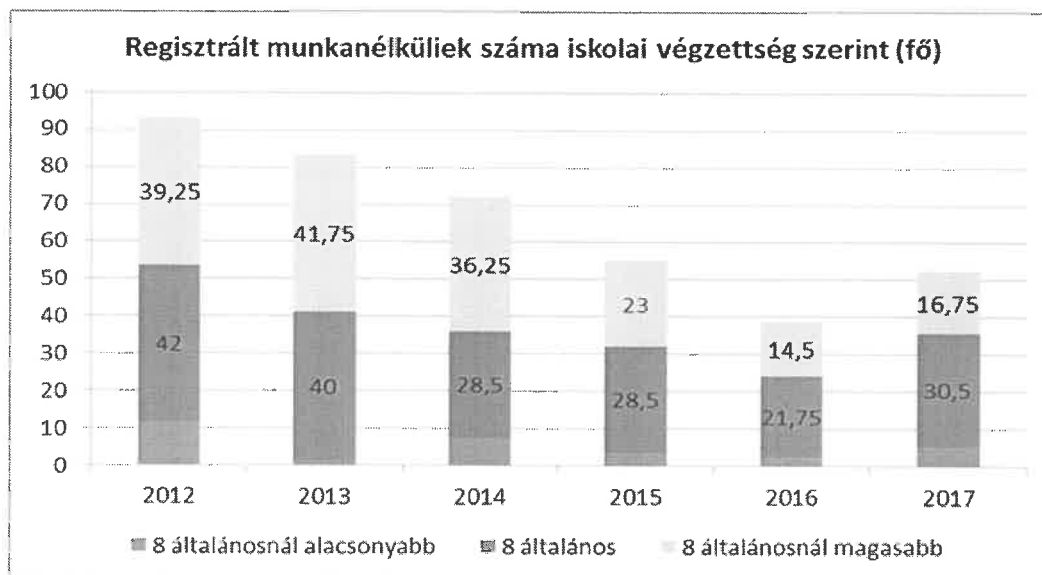

A 2001. és a 2011. évet összehasonlítva elmondhatjuk, hogy 2001 óta a 15 éves és idősebb lakosság száma csökkent. A férfiak és nők száma közel azonos értékeket mutat, nagy eltérés közöttük nincs. Ezen korosztály 90-90%-a legalább alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik. A 15 évesnél idősebb, általános iskolai végzettséggel rendelkezők száma csekély.

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 0901)		Általános iskolai végzettség (TS 0902)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség (TS 0903)	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	93	11,75	12,6%	42	45,2%	39,25	42,2%
2013	95	1,25	1,3%	40	42,1%	41,75	43,9%
2014	72	7,5	10,4%	28,5	39,4%	36,25	50,2%
2015	55	3,5	6,4%	28,5	51,8%	23	41,8%
2016	39	2,5	6,5%	21,75	56,1%	14,5	37,4%
2017	53	5,25	10,0%	30,5	58,1%	16,75	31,9%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nyilvántartott álláskeresők száma csökkenő tendenciát mutat. A nyilvántartott álláskeresők többsége a 8 általános iskolai vagy annál magasabb iskolai végzettséggel rendelkezők közül kerül ki. A nyilvántartott álláskeresők között nincs jelentős eltérés a 8 általánossal rendelkezők és a 8 általánosnál magasabb iskolai végzettséggel rendelkezők között.

A községben általános iskolai felnőttoktatás nincs ezért a 3.2.7. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők a táblázat nem releváns.

Mivel a községben felnőttoktatási képzés nem zajlik ezért a 3.2.8. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők száma középfokú iskolában táblázat nem releváns.

c) közfoglalkoztatás

év	Közfoglalkoztatásban résztvevők száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők aránya a település aktív korú lakosságához képest	Közfoglalkoztatásban résztvevő romák/cigányok száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők romák aránya az aktív korú roma/cigány lakossághoz képest
2012	60	8,2%	-	-
2013	70	14,3%	-	-
2014	92	19,0%	-	-
2015	121	25,7%	-	-
2016	156	33,8%	-	-
2017	120	n.a.	-	-

Forrás: Önkormányzat adatai

2011. szeptember 1. napján hatályba lépett a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény, amely létrehozta a közfoglalkoztatás új rendszerét. 2017. évben összesen 120 fő munkanélküli dolgozott közfoglalkoztatásban. A tartós munkanélküli iskolai végzettségének megfelelő munkakört tudunk biztosítani.

Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Ózdi Járási Hivatal Munkaügyi Kirendeltsége a járási székhelyen fogadja az álláskeresőket. Minden esetben elsődleges szempont, hogy az ügyintézők az ügyfelek részére megfelelő állásokat keresnek és ajánlanak fel. A Kirendeltség a munkaerő-piaci képzések lebonyolításában, a képzési lehetőségek felkutatásában, a pályaválasztási tevékenységben az intézményi és a piaci képzőkkel tart fenn kapcsolatokat. A tanácsadás keretében: munka-, pálya-, álláskereső-, rehabilitációs és pszichológiai egyéni tanácsadáson való részvételre van lehetőség.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

A településhez legközelebbi centrum a kistérség központja, Ózd város. Az elérhetőségei ideje autóval 15 perc. Másik elérési mód az autóbusszal való elérés. A település az autóbusz járatok

számát tekintve igen jó helyzetben van, mert a Borsod Volán és az Agria Volán autóbuszjáratait is igénybe tudják venni a lakosok.

A megyeszékhely autóval való elérési ideje kb. 60 perc. A településről közvetlen busz- és vonatjáráttal Miskolcot elérni nem lehet. Miskolc elérési módja a településről tömegközlekedéssel csak Ózdon történő átszállással lehetséges.

A fővárost autóval elérni kb. 150 perc. Gyorsabb elérést jelent az M3-as autópálya használata. Közvetlen elérése tömegközlekedési eszközzel nem lehetséges.

A regisztrált vállalkozások száma a településen nem nagy változást mutat.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

A településen nincsenek a fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok. A települési önkormányzat a közfoglalkoztatásba vonja be a fiatalokat.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

A munkaerő-piaci integrációt segítő intézmények Ózd városban vannak: ilyen a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Ózdi Járási Hivatal Járási Munkaügyi Kirendeltsége. Felnőttképzési programokat a Türr István Képző és Kutató Intézet Ózdi Kirendeltsége szervez. Egyéb munkaerő-piaciszolgáltatások a vonzáskörzetben: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT); Rehabilitációs Információs Centrum (RIC). Civil szervezetek foglalkoznak különféle munkaerő-piaci tréningekkel (pl. álláskeresési technikák, személyiségfejlesztő tréning). Van a település vonzáskörzetében munkaerő-kölcsönzéssel foglalkozó vállalkozás is.

Képzés, továbbképzés elérhetőségének szempontjából a Miskolci Egyetem fekszik a legközelebb hozzánk, mint felsőfokú intézmény képzései, programjai, de Ózdon is működik a Miskolci Egyetemnek egy kihelyezett tagozata, amely számos képzési, továbbképzési lehetőség ad a fiatalok foglalkoztatását tekintve.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

Az előítéletek csökkentése, a társadalmi kohézió növelése érdekében ajánlatos támogatni az egyes hátrányos helyzetű csoportokat a sikeres foglalkoztathatósági esélyek növelése és a társadalmi integráció elérése érdekében, az alapellátásban működő szolgáltatások támogató programjain. A hátrányos helyzetű fiatalok és családjaik munkaerő-piaci esélyeinek növelése érdekében képzésre, átképzésre, tanácsadásra, mentálhigiénés programokra, szakmai gyakorlólhelyek működtetésére, pályaaorientációra lenne szükség.

Hátrányos helyzetű fiatalok (16-26 éves korosztály) munkaerő-piaci esélyeinek javítása:

- foglalkoztatással összekapcsolt alternatív (iskolarendszeren kívüli) képzési programok felkutatásával,

- a szociális helyzetből fakadó hátrányok leküzdését segítő támogató szolgáltatásokkal, készség-fejlesztéssel, tanácsadással.

A foglalkoztatás során szükséges tiszteletben tartani a munkavállalók emberi értékeit, méltóságát, egyediségét. A munkavállalók érdekeit figyelembe véve azokat összeegyeztetve olyan munkafeltételeket, munkakörülményeket, munkahelyi légkört kellene kialakítani, amelyek ezeknek az alapvető értékeknek a megőrzéséhez és megerősítéséhez hozzájárulnak.

A roma lakosság foglalkoztatottságának elősegítése: Szakértői javaslatok szerint elsősorban az iskolázottságot, a foglalkoztatottságot, a cigányság létbiztonságát erősítő, kirekesztettségét kölcsönös erőfeszítésekkel, fokozatosan gátló és feloldó hosszú távú megoldásra lenne szükség.

A település önkormányzata bevonja a közfoglalkoztatásba a mélyszegénységben élőket. Cél az, hogy minél több mélyszegénységben élő foglalkoztatásba vonjanak.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

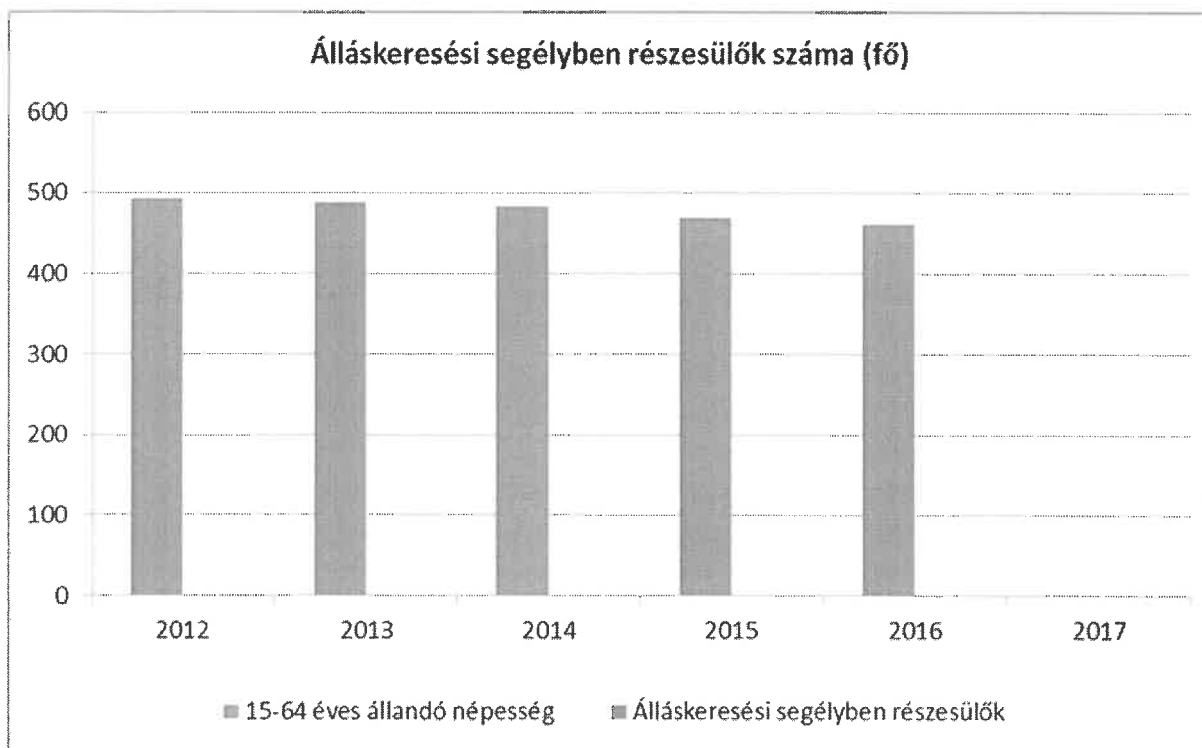
Az önkormányzatok által alapított intézményekben a foglalkoztatás során figyelemmel kell lenni, és meg kell akadályozni a munkavállalók hátrányos megkülönböztetését. Ez terjedjen ki a munkaerő-felvételre, az alkalmazásnál a munkabérek, a jövedelmek, a juttatások, a képzés, a továbbképzés és egyéb ösztönzések meghatározására, az áthelyezés, a felmondás és egyéb foglalkoztatással összefüggő esetekre. Terjedjen ki továbbá a munkavállalók bármilyen, különösen koruk, nemük, családi állapotuk, nemzetiségük, fajuk, származásuk, vallásuk, politikai meggyőződésük stb. miatti diszkriminációra.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresési segélyben részesülők száma

Év	15-64 év közötti állandó népesség száma (TS 0803 és TS 0804 összesen)	Álláskeresési segélyben részesülők (fő) - (TS 1101)	Álláskeresési segélyben részesülők %
2012	494	0,25	0,1%
2013	488	0,5	0,1%
2014	483	0	0,0%
2015	469	0	0,0%
2016	461	0	0,0%
2017	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

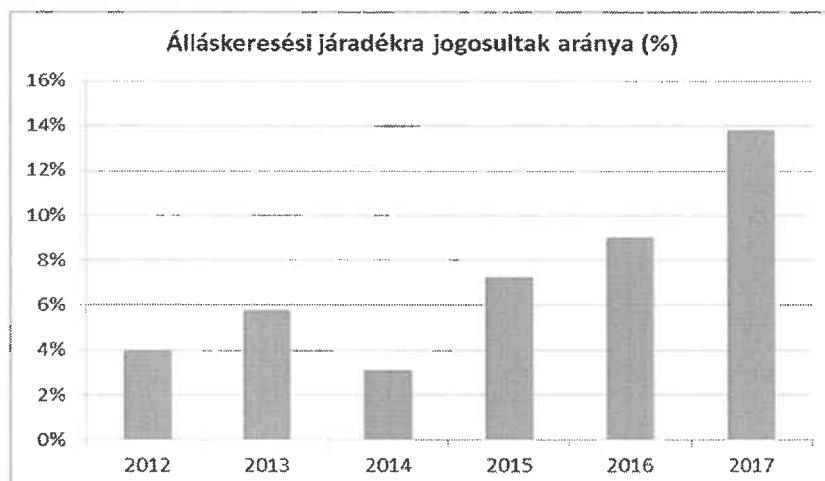
Az álláskeresési segélyben részesülők száma a vizsgált évek alatt nullára csökkent.

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma (TS 1301)	Álláskeresési járadékra jogosultak (TS 1201)	
	Fő	Fő	%
2012	93	3,75	4,0%
2013	95	5,5	5,8%
2014	72	2,25	3,1%
2015	55	4	7,3%
2016	39	3,5	9,0%
2017	53	7,25	13,8%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

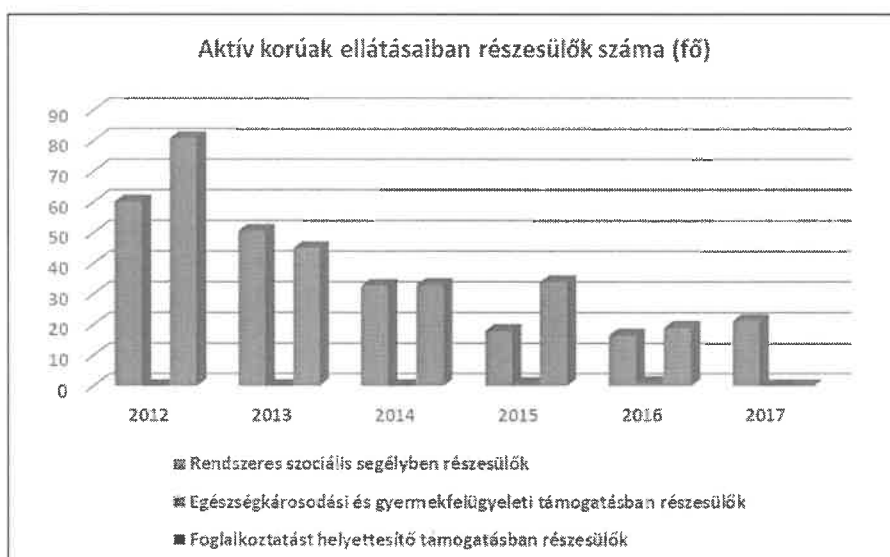
Az álláskeresési járadékra jogosultak száma 2014. évhez viszonyítva nagyon megnőtt.

3.3.3. számú táblázat - Aktív korúak ellátása - Rendszeres szociális segélyben, egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban, valamint foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

Év	Rendszeres szociális segélyben részesített regisztrált munkanélküliek száma (negyedévek átlaga) - TS 1401 (2015. február 28-tól az ellátás megszűnt, vagy külön vált EGYT-re és FHT-ra)	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők átlagos száma 2015. márc. 1-től érvényes módszertan szerint (TS 5401)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (2015. március 01-től az ellátásra való jogosultság megváltozott)	
	Fő	Fő	15-64 évesek %-ában	Fő	Munkanélküliek %-ában
2012	60,25	0	12,20%	81	87,10%
2013	50,75	0	10,40%	45	47,37%
2014	32,75	0	6,78%	33	45,67%
2015	18	0,8	3,84%	34	61,82%
2016	16,5	1	3,58%	19	49,03%
2017	21,25	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

2012-től csak annak folyósítható az ellátás, aki a jogosultság felülvizsgálatát megelőző évben legalább 30 nap munkaviszonyt tud igazolni közfoglalkoztatásban vagy más foglalkoztatási jogviszony alapján. Amennyiben a feltételeknek nem tud eleget tenni, mert számára nem tudtak közfoglalkoztatás körébe tartozó munkát felajánlani, illetve a 30 nap munkavégzést egyéb módon sem tudta teljesíteni, akkor a 30 nap számításánál az általa teljesített közérdekű önkéntes tevékenység időtartamát is figyelembe kell venni. A foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő a munkaügyi szervezettel nyilvántartott álláskeresőként köteles együttműködni. A közfoglalkoztatásban csak a kirendeltség által közvetített álláskereső, elsősorban FHT-ra jogosult személyek foglalkoztathatóak, akik a felajánlott munkalehetőséget az iskolai végzettség és szakképzettség figyelembevételével kötelesek elfogadni, emellett az önkormányzat rendeletben előírhatja jogosultsági feltételként, hogy a juttatásban részesülő a lakókörnyezetét tartsa rendben. Az FHT összege a mindenkori öregségi minimál nyugdíjhoz igazítva 22.800 forint lett.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 4201)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2012	415	0	3	0	0	0	0	0
2013	415	0	3	0	0	0	0	0
2014	415	0	3	0	0	0	0	0
2015	415	0	3	0	0	0	0	0
2016	415	0	3	0	0	0	0	0
2017	415	0	3	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

A település lakásállomány évek óta nem változik: 415 lakás található a községben. Ezek közül nincsenek elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások. A községben három darab önkormányzati bérlakás van. Ezek közül nincsenek elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások. A településen nincs szociális lakás; illetve egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok.

A településen a 415 lakásból 235 lakás (családi ház) komfort nélküli. A 459 lakás csaknem negyede vezetékes ivóvízzel ellátott. A lakások mindegyike árammal ellátott. Ezek közül két családi ház külterületen található, azonban ezek nem alkotnak telepet, mert tanya jellegűek. A két külterületi lakás összkomfortos. A községben kiépült a vezetékes szennyvízelvezetés. A lakások 40%-a csatlakozott a vezetékes szennyvízhálózathoz.

a) bérlakás-állomány

A településre nem jellemző.

b) szociális lakhatás

A településre nem jellemző.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

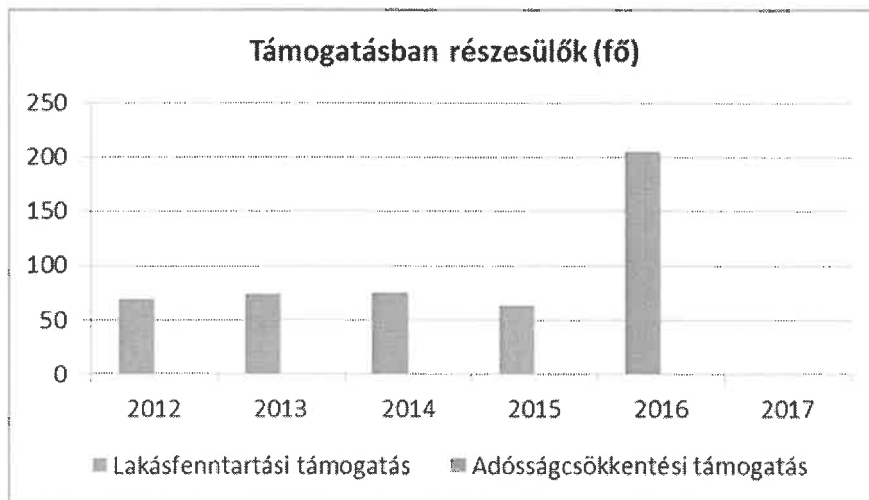
A településre nem jellemző.

e) lakhatást segítő támogatások

3.4.2. számú táblázat - Lakásfenntartási és adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma

Év	Lakásfenntartási támogatásban részesített személyek száma (TS 6001)	Adósságcsökkentési támogatásban részesítettek száma (TS 6101)
2012	69	0
2013	74	0
2014	75	0
2015	64	0
2016	205	0
2017	n.a.	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) eladósodottság

A településen jellemző, hogy a lakosság évről évre egyre rosszabb anyagi helyzetbe kerül. Az eladósodottság nagyrészt a munkahelyek elvesztésének a következménye. Nagyon sok család halmozott fel az évek során jelentős tartozást pl. a közszolgáltatóknál. Az ő esetükben az adósságkezelési szolgáltatás jelenthetne megoldást.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

A településre nem jellemző.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

Csernely községben nincsenek sem telepek/szegregátumok.

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

A településre nem vonatkozik.

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

A településre nem vonatkozik.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziiorvosi szolgálatok száma (TS 4401)	Csak felnőttek részére szervezett háziiorvosi szolgáltatások száma (TS 4301)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 4501)
2012	1	0	0
2013	1	0	0
2014	1	0	0
2015	1	0	0
2016	1	0	0
2017	1	0	0

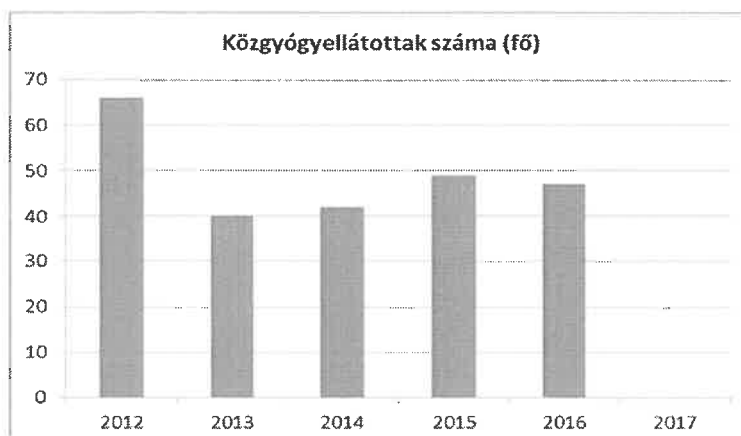
Forrás: TeIR, KSH Tstar

A táblázatból kitűnik, hogy a településen nincsen külön felnőtt és gyermek háziorvos. A felnőtt háziiorvosi szolgálatok száma 1. A gyermekek ellátását a felnőtt háziorvos végzi.

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

Év	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (TS 5601)
2012	66
2013	40
2014	42
2015	49
2016	47
2017	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A településen a lakosság számához képest a közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma elenyésző.

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

Év	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 5901)	Ápolási díj, méltányossági alapon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 5902)	Összesen
2012	7	0	7
2013	7	0	7
2014	8	0	8
2015	6	0	6
2016	5	0	5
2017	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A községben alacsony az ápolási díjban részesülők száma. A közgyógyellátásról és az ápolási díjról szóló táblázat adatai azt mutatják, hogy a lakosság egészségi állapota nem romlik.

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (4) bekezdése az önkormányzatok számára kötelezően ellátandó feladatként írja elő az egészségügyi alapellátásról a településen való gondoskodást.

Az Önkormányzat az egészségügyi alapellátási kötelezettségének a vállalkozó háziiorvossal kötött ellátási szerződésekkel tesz eleget. A védőnői szolgáltatást a vállalkozó háziorvos alkalmazásában álló 1 fő védőnő látja el.

Az Önkormányzat a privatizált háziiorvosi ellátás működtetését lehetőségeik szerint támogatja.

Ennek körében a háziorvosokkal kötött szerződés alapján részben magukra vállalják a közüzemi díjakat, - a rendelőket bérleti díj nélkül bocsátják a háziorvosok rendelkezésére.

A település lakossága legközelebb a 15 km-re fekvő Ózd városban lévő kórházban tudja igénybe venni az egészségügyi szakellátásokat.

b) prevenciós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A településen az éves kötelező tüdőszűrési program megvalósul. Megfigyelhető, hogy évről évre a lakosság egyre nagyobb része vesz részt az ingyenes szűrővizsgálaton.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A településen fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz sajnos nincs hozzáférés, hanem csak a 15 km-re fekvő Ózd városban.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A közétkeztetésben a lehetőségekhez mérten megjelennek az egészséges táplálkozás szempontjai.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A településen a sportolási lehetőségeket csak a fiatalabb korosztály veszi igénybe. Az általános iskola tornatermét és az ott található eszközöket bárki bármikor térítésmentesen igénybe tudja venni. Az önkormányzat az egyik tanteremben engedélyezte edzőterem kialakítását.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutást a település két formában oldja meg: társulási formában látja el a családsegítést, a támogató szolgáltatást, mint szociális alapellátást. Szakosított ellátások közül a lakóotthoni, tartós bentlakásos intézményi elhelyezés is társulási formában működik.

Az ellátások közül a házi segítségnyújtást és az étkeztetést oldja meg a település önállóan.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Nem történt hátrányos megkülönböztetés, az önkormányzat intézményeinek dolgozói törekednek az egyenlő bánásmód követelményeinek betartására.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

Kiemelt fontosságú a településen élő idősök, mélyszegénységben élők, gyermekek ellátása mind szociális, mind az egészségügy területén.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai

A kistérség településeinek képviselőtestületei elfogadták a közművelődési koncepcióikat. A koncepciókban az esélyegyenlőség jegyében került megfogalmazásra és az alapelvek között megtalálható cél, hogy a művelt középréteg kiszélesítésére kell törekedni, a kulturálisan kiszolgáltatott rétegeket védeni kell. Az alapelvek között szerepel még a meglévő intézmények megtartása, működésük segítése, fejlesztése, a lakosság szükségleteinek megfelelő művelődési önszerveződő egyesületek, körök, klubok alapítványok létrejötte. Ösztönözni és segíteni kell a kisebbségi kultúra ápolását-fejlesztését.

A településen az idős korosztály képviselőinek nagy száma indokolja a számukra szervezett szabadidős programok bővítését.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

A képviselő-testület elfogadta az önkormányzatok közművelődési feladatairól és a helyi közművelődési tevékenység támogatásáról szóló rendeletet. A rendelet az önkormányzatok közművelődési feladatai között sorolta fel egyebek közt a hátrányos helyzetű rétegek kulturális esélyességének mérséklését, a gyermekek és a fiatalok művelődési, művészeti és közösségi életének segítését, az egyetemes, a nemzeti, a nemzetiségi és más kisebbségi kultúra megismerését, gyarapítását.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

A települési önkormányzat évek óta a Katolikus Karitászzal közreműködésével részt vesz a EU-s élelmiszersegély programban. A program során a lakosság tartós élelmiszert kap. A társulás által fenntartott Kézenfogva Szociális Szolgáltató Központ Családsegítés intézményi egysége évente két alkalommal tart a községben ingyenes ruhaosztást; illetve lehetőségeikhez mérten tartós élelmiszerekkel támogatják főleg a mélyszegénységben élőket. A településen működő vállalkozások a megvalósítani kívánt rendezvényeket, programokat anyagi hozzájárulásukkal segítik.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A településen nincs roma nemzetiségi önkormányzat.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
munkanélküliség	közfoglalkoztatás szervezése, továbbfolytatása

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

Magyar Országgyűlés 1991. évi LXIV. törvényében kihirdette a Gyermekek Jogairól szóló ENSZ Egyezményt, majd elfogadta a 47/2007.(V.31.) sz. határozatával a „Legyen Jobb a Gyermekeknek 2007-2032” Nemzeti Stratégiát. A dokumentumok fő célja volt, hogy csökkentse a gyermekek és a gyermekek gondozó családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. Ez minden gyermekre egyenlően kiterjed, de azokra a gyermekekre kell különösen hangsúlyt helyezni, akiknek érdekei a megvalósítás és a hozzáférés során a legjobban sérülnek.

A gyermekek helyzetének elemzéséhez kapcsolódó definíciók és szabályozás:

Veszélyeztetettség: olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza.

A védelembé vétel a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyermekvédelembé vétele a gyermekjóléti szolgáltatás feladata. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevitelével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a települési önkormányzat jegyzője a gyermeket védelembé veszi.

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermekhelyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

Pénzbeli és természetbeni ellátások:

- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
- a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás,
- a gyermektartásdíj megelőlegezése,
- az otthonteremtési támogatás,
- a kiegészítő gyermekvédelmi támogatás.

Az ellátások és intézkedések nyújtása és megtétele, azok ellenőrzése, valamint biztosítása során adatok kezelésére az alábbi szervek és személyek jogosultak:

- a gyermekek védelmét biztosító hatósági feladat- és hatásköröket gyakorló szervek és személyek,
- a fővárosi főjegyző,
- a gyermekjóléti alapellátást és gyermekvédelmi szakellátást nyújtó szolgáltatás, intézmény fenntartója, vezetője,
- a helyettes szülő, nevelőszülő,
- a gyermekjogi képviselő, illetve amennyiben a gyermek panaszának orvoslása érdekében feltétlenül szükséges a betegjogi képviselő, illetve az ellátottjogi képviselő,
- az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
- a gyermekvédelmi szakértői bizottság.

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet: hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát családi körülményei, szociális helyzete miatt megállapították. E csoporton belül halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, akinek törvényes felügyeletét ellátó szülője, óvodás gyermek esetén a gyermek három éves korában, tanuló esetén a tankötelezettség beállásának időpontjában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen. Erről a szülő önkéntesen a Gyvt-ben meghatározott eljárás keretében nyilatkozhat. Halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló is, akit tartós nevelésbe vettek.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény: A jogosult gyermek számára a települési önkormányzat jegyzője a Gyvt-ben meghatározott feltételek szerint rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot állapít meg. A jogosultság megállapítása során sor kerül a jövedelmi és vagyoni helyzet vizsgálatára a Gyvt. 19. §-a szerint.

Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás: A támogatásra az rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek gyámjával rendelt hozzátartozó jogosult, aki a gyermek tartására köteles és nyugellátásban, korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban, átmeneti bányászjáradékban, időskorúak járadékában vagy olyan ellátásban részesül, amely a nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások emeléséről szóló jogszabály hatálya alá tartozik.

Kedvezményes gyermek-étkeztetés:

2016-ban új ellátási formaként került bevezetésre az intézményen kívüli gyermekétkeztetés (szünidei étkeztetés), melynek keretében a gyermekek védelméről szóló 1997. évi XXXI. tv. 21/C. § (1) a.) pontja alapján, a hátrányos helyzetű és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, vagy halmozottan hátrányos helyzetű, a községben lakóhellyel rendelkező, 5 hónapos és 18 év közötti életkorú gyermekek szünidei étkeztetésre jogosultak. Az ellátási formához kapcsolódó helyi szabályozások megfelelően kidolgozásra kerültek a településen, a szülők tájékoztatása az ellátás igénylésének lehetőségéről folyamatosan megtörtént, az étkezési forma biztosítása megszervezésre került.

Óvodáztatási támogatás: A települési önkormányzat jegyzője annak a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermeknek a szülője részére, aki

- a három-, illetve négyéves gyermekét beíratta az óvodába, továbbá
- gondoskodik gyermeke rendszeres óvodába járatásáról, és
- akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága fennáll

pénzbeli támogatást folyósít. A pénzbeli támogatás folyósításának további feltétele, hogy a gyermek felett a szülői felügyeleti jogot gyakorló szülő, illetve ha mindkét szülő gyakorolja a szülői felügyeleti jogot, mindkét szülő a gyámhatósági eljárásban önkéntes nyilatkozatot tegyen arról, hogy gyermekének hároméves koráig legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen.

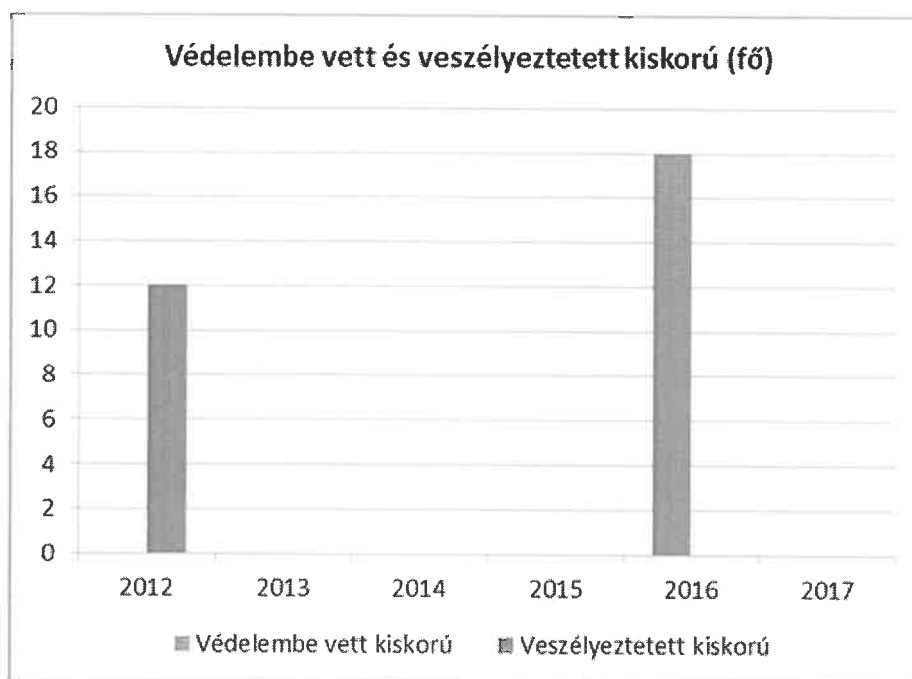
4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma december 31-én (TS 3001)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma december 31-én (TS 3101)
2012	0	12
2013	0	0
2014	0	0
2015	0	0
2016	18	0
2017	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

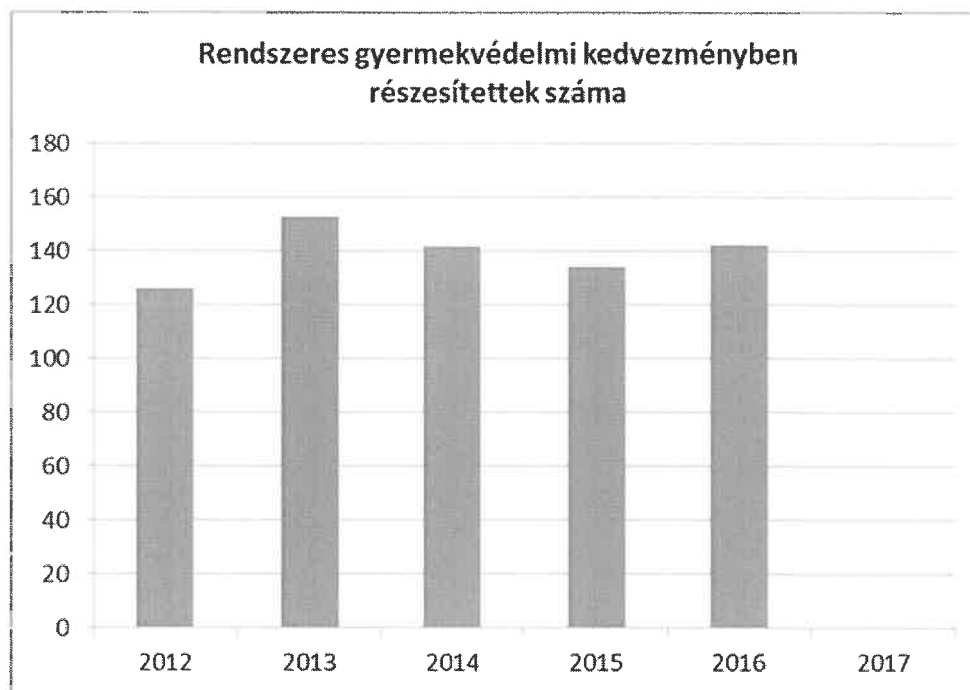
A védelembe vett és a veszélyeztetett kiskorúak száma 2016 évhez viszonyítva jelentősen megnőtt.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 5801)
2012	126
2013	153
2014	142
2015	134
2016	142,5
2017	n.a.

Forrás: TelR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma nőtt. A kiegészítő gyermekvédelmi kedvezmény a településen nem jellemző. A rendkívüli gyermekvédelmi támogatást a településen az utóbbi években nem igényelték.

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

Az önkormányzat a hátrányos helyzetű, vagy alacsony jövedelemből élő személyeket és családokat a támogatási rendszer megteremtésével, fenntartásával segíti. Sajnos nem tudják

valamennyi kritikus élethelyzetre megteremteni a segítségnyújtás lehetőségét. Különös figyelmet fordítanak a lakhatás megőrzésének támogatására, a kiskorút nevelő családok óvodáztatási, az időskorúak támogatására, stb. Az alapszolgáltatások megszervezésével segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában

Gyermekek után járó ellátások, kedvezmények: családi pótlék, nevelési ellátás, iskoláztatási támogatás, gyermekgondozási segély, gyermeknevelési támogatás, anyasági támogatás, gyermekápolási táppénz, terhességi-gyermekágyi segély, gyermekgondozási díj, gyermekek után járó pótszabadság, az apát megillető szabadság.

A gyermeket nevelő szülők egyéb ellátásai: rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, rendkívüli gyermekvédelmi támogatás, óvodáztatási támogatás, gyermektartásdíj megelőlegezése, étkezési térítési díjkedvezmény, ingyenes tankönyvellátás, étkezési támogatás, babakötvény.

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

4.1.3. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma

Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyvellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2012	35	0	0	0	31	0
2013	32	0	0	0	30	0
2014	29	0	0	0	30	0
2015	29	0	0	0	27	0
2016	29	0	0	0	0	109
2017	28	0	0	0	0	115

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

Településünkön a rendelkezésünkre álló nyilvántartási adatok alapján nem él magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermek.

4.2 Szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Községünkben nincs szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermek.

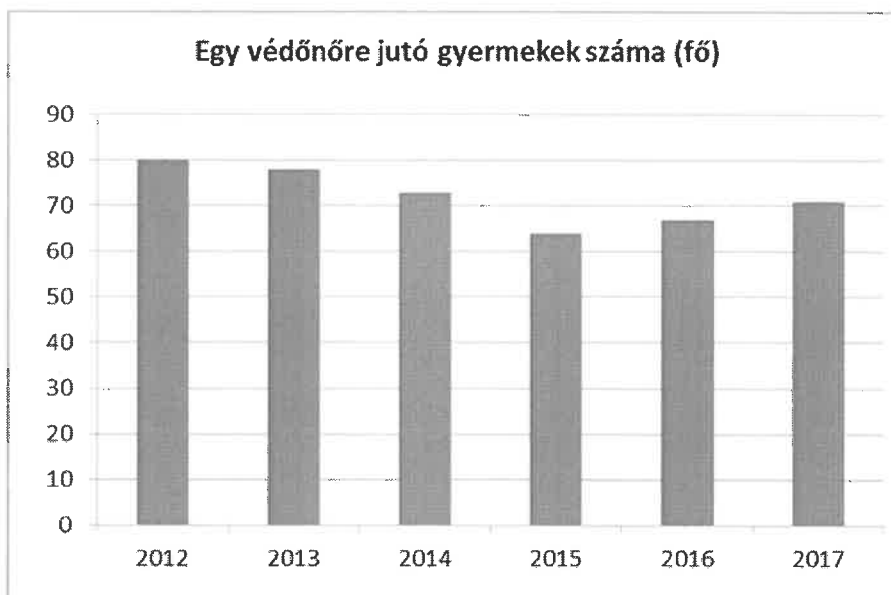
4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 3201)	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2012	1	80
2013	1	78
2014	1	73
2015	1	64
2016	1	67
2017	1	71

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

A településen 1 fő védőnő működik. Az előző években, az önkormányzat alkalmazásában állt, jelenleg a vállalkozó házi orvos alkalmazottjaként látja el feladatát. Az egy védőnőre jutó

gyermek számának egy kisebb mértékű csökkenés után növekedést mutat; ez összefügg az élveszületések számának növekedésével.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

A községben betöltetlen felnőtt házi orvosi praxis nincs. Házi gyermekorvos nincs. Adatokat a házi orvos által ellátott személyek számáról és a felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek számára vonatkozóan nem találtunk.

c) 0-7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A 0-7 éves korúak speciális ellátási igényeire vonatkozó adatok nem állnak az önkormányzat rendelkezésére. Községünkben bölcsőde és családi napközi nem működik.

4.3.3. számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma táblázat nem releváns.

4.3.4. számú táblázat - Bölcsődében és családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma táblázat nem releváns.

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	1	
Hány településről járnak be a gyermekek	3	
Óvodai férőhelyek száma	31	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	1	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	07.00-16.00	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	4 hét	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	3	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	2	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	1	0
Kisegítő személyzet	1	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

A községben egy óvoda működik. Az óvodai gyermekcsoportok száma 1. Az óvodába 4 településről járnak be gyermekek (Lénárdaróc, Bükkmogyorósd, Arló). Az óvodapedagógusok és a kisegítő személyzet száma megfelelő.

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 2401)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2801)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2701)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2601)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 2501)
2012	49	1	31	1	35	0
2013	43	1	31	1	29	0
2014	41	1	31	1	29	0
2015	32	1	31	1	27	0
2016	32	1	31	1	31	0
2017	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

d) gyermekjóléti alapellátás

A gyermek védelmét segíti a Család és Gyermekjóléti Szolgálat tevékenysége.

Az önkormányzat társulási formában működteti a Család és Gyermekjóléti Központot, melynek keretén belül gyermekjóléti szolgáltatást biztosít. A gyermekjóléti szolgáltatás elsődleges feladata a gyermek családban történő nevelésének elősegítése, veszélyeztetettségének megelőzése, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése, illetve a családjából kiemelt gyermek családba történő visszahelyezésének elősegítése.

e) gyermekvédelem

A gyermekvédelmi rendszer jelzőrendszeri tagjai a gyermekjóléti intézményhez jelzik a problémát.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

A településen gyermekek részére nem működik sem átmeneti elhelyezésre, sem állandó elhelyezésre lehetőséget adó intézmény. A legközelebbi Gyermekek Átmeneti Otthona Miskolc városban működik.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

A településen a sportolási lehetőségeket csak a fiatalabb korosztály veszi igénybe. Az általános iskola tornatermét és az ott található eszközöket a gyermekek térítésmentesen igénybe tudják venni. A felügyeletük megoldott.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei) ingyenes tankönyv

2016-ban új ellátási formaként került bevezetésre az intézményen kívüli gyermekétkeztetés (szünidei étkeztetés), melynek keretében a gyermekek védelméről szóló 1997. évi XXXI. tv. 21/C. § (1) a.) pontja alapján, a hátrányos helyzetű és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, vagy halmozottan hátrányos helyzetű, a községben lakóhellyel rendelkező, 5 hónapos és 18 év közötti életkorú gyermekek szünidei étkeztetésre jogosultak. Az ellátási formához kapcsolódó helyi szabályozások megfelelően kidolgozásra kerültek a településen, a szülők tájékoztatása az ellátás igénylésének lehetőségéről folyamatosan megtörtént, az étkezési forma biztosítása megszervezésre került.

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

Nem történt hátrányos megkülönböztetés.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

Kiemelt fontosságú a településen, mélyszegénységben élő családok gyermekeinek ellátása mind szociális, mind az egészségügy területén.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

Csernely településen a 2010/2011. tanév után bezárásra került a Herman Ottó Általános Iskola. 55 fő volt a legutolsó tanévben a tanulók száma. Az utolsó tanévben az iskolai osztályok összevont osztályokként működtek. Napközi az adott tanévben nem működött.

A 4.4.7. számú táblázat - **Általános iskolában tanulók száma, általános iskolai napközis tanulók száma** című táblázat nem releváns, mivel a községben nincs általános iskolai ellátás.

A 4.4.8. számú táblázat - **Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek** című táblázat nem releváns, mivel a községben nincs általános iskolai ellátás.

A 4.4.12. számú - A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek a nappali oktatásban című táblázat nem releváns, mivel a községben nincs általános iskolai ellátás.

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

A sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek ellátása helyben nem megoldott, a megyeszékhelyen, Salgótarjában működik az érintett gyermekek ellátása

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatás településünkön nem releváns.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs

Az Önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

A településen nincs oktatási intézmény, ezért ez a kérdés nem releváns.

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Településünkön hátránykompenzáló programok nincsenek.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
probléma nem került meghatározásra	fejlesztési lehetőség nem releváns

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

A nemek közötti egyenlőség azt jelenti, hogy mindkét nem egyenlő mértékben van jelen hatalom, részvétel és láthatóság szempontjából a közélet és magánélet minden szférájában. Amikor a nemek közötti egyenlőségről van szó, azt nem a nemek közötti különbözőség, hanem sokkal inkább a nemek közötti egyenlőtlenség ellentétéként kell látni. Célja az, hogy elősegítse a nők és férfiak teljes részvételét a társadalomban. Nők és férfiak társadalmi egyenlősége elsősorban azonos jogokra vonatkozik az élet minden területén. A diszkrimináció tilalma azt jelenti, hogy neme alapján senkit ne érhessen hátrányos megkülönböztetés. Ma az egyenlőség helyett egyre inkább az egyenlő jogok, esélyek és bánásmód kifejezéseket használják: rendelkezzen a két nem egyenlő lehetőségekkel a társadalmi és a magánéletben, a munkavállalás területén, a képzésben való részvételben, az előmenetelben, a politikai döntéshozatalban, a gyereknevelésben, a szolgáltatásokhoz való hozzáférésben.

Az adattáblák kitöltéséhez elsősorban helyi adatgyűjtésre volt lehetőség, amelyhez szintén a partnerek segítségét kértük. Sajnos központi adatszolgáltatás e területen kevésbé áll rendelkezésre.

E tématerületnél kiemeljük – az egységes szemlélet miatt - a vonatkozó jogszabályokat. Jogi alapvetések a nők esélyegyenlőségéhez:

- az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében,
- a Tanács 76/207/EGK irányelve a nőkkel és a férfiakkal való egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés és az előmenetel lehetőségei, valamint a munkafeltételek terén történő végrehajtásáról és az azt módosító 2002/73/EK irányelv,
- a Tanács 79/7/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról,
- a Tanács 86/378/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósításáról.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A nemek közötti hátrányos megkülönböztetést több jogszabály is tiltja, ezek között is kiemelt szerepet foglal el az Alaptörvény és a Munka Törvénykönyve. Ugyanakkor a nők és férfiak között a társadalmi élet minden területére kiterjedő egyenlőtlenség természetének, okainak feltárását nem írja elő jogszabály.

A nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak

- a 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények,
- a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya,
- a gyesen lévő, illetve a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt.

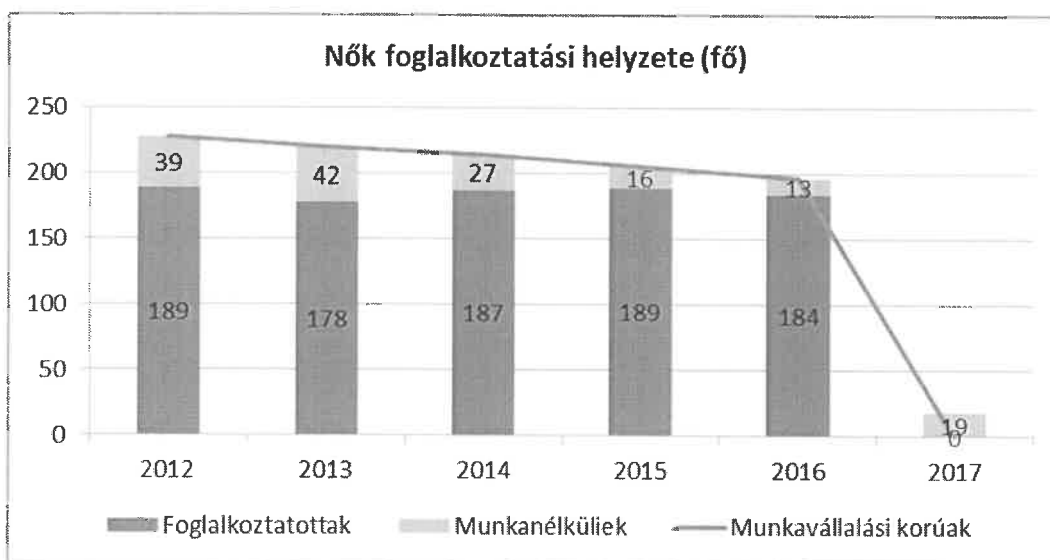
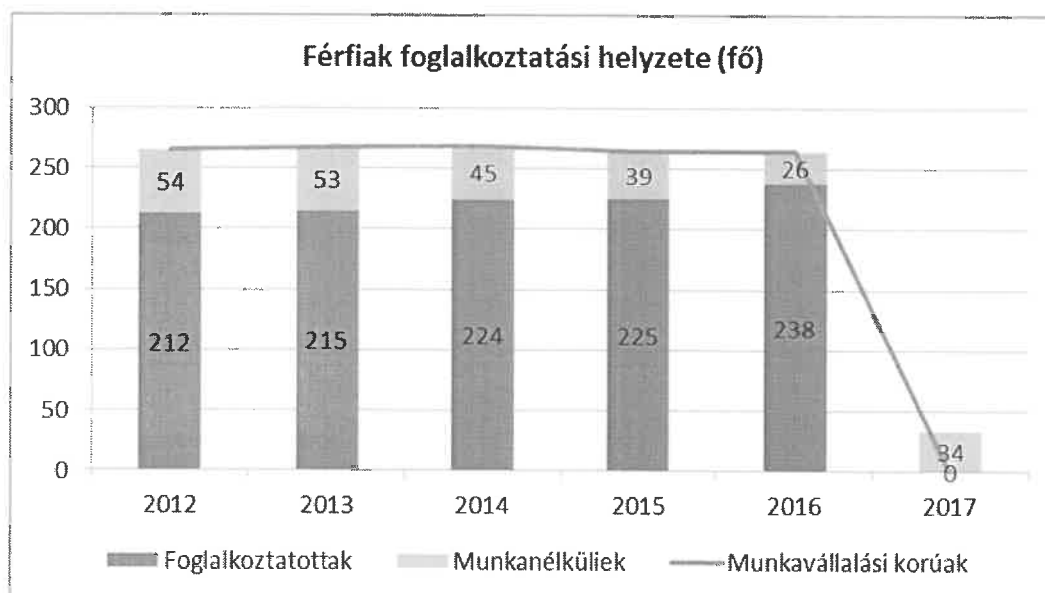
A kisgyermekes nők munkavállalását, munkába való visszatérését segíti az óvodai szolgáltatások teljes körű elérése.

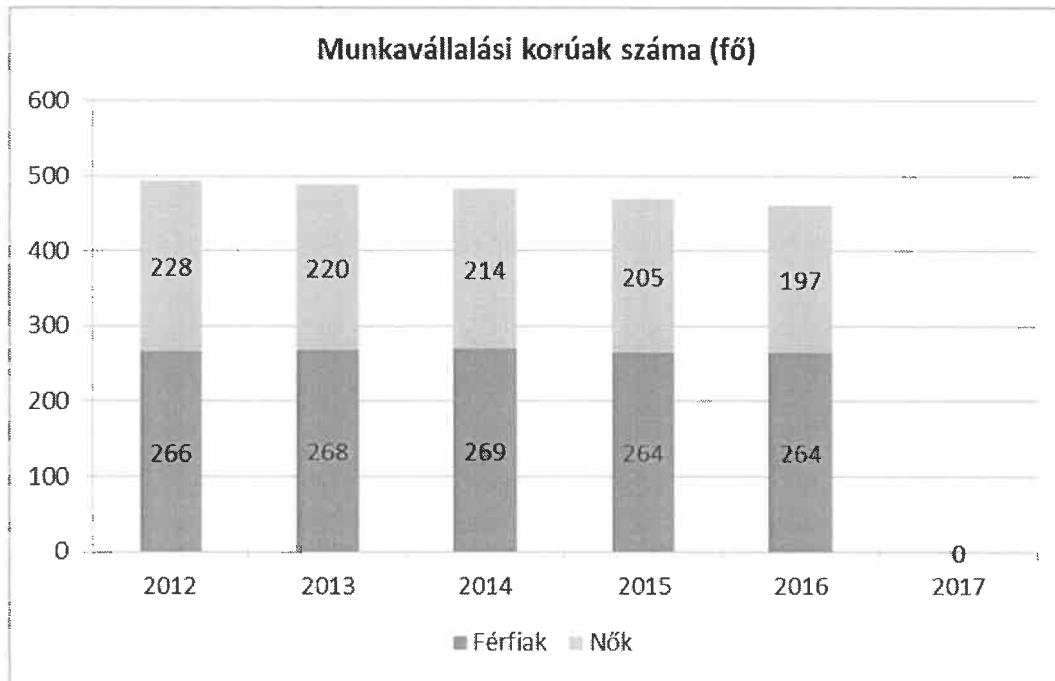
a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

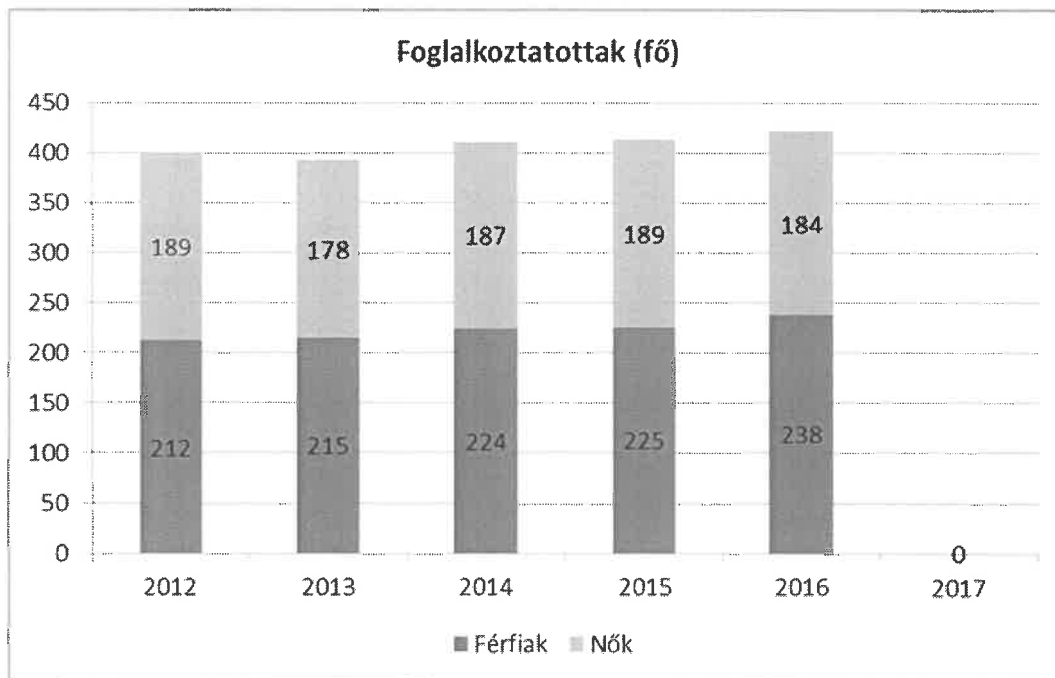
Év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	Férfiak (TS 0803)	Nők (TS 0804)	Férfiak	Nők	Férfiak (TS 0801)	Nők (TS 0802)
2012	266	228	212	189	54	39
2013	268	220	215	178	53	42
2014	269	214	224	187	45	27
2015	264	205	225	189	39	16
2016	264	197	238	184	26	13
2017	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	34	19

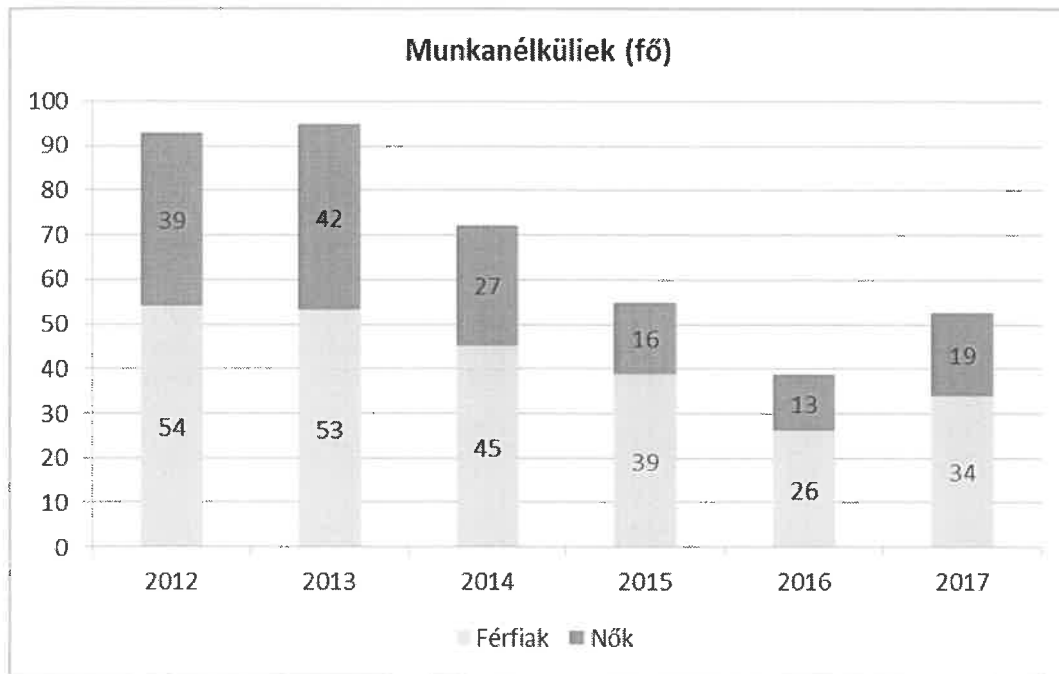
Forrás: Telr és helyi adatgyűjtés

A munkavállalási korú nők száma több mint a munkavállalási korú férfiak száma. Ugyanakkor a munkanélküli nők száma kevesebb a munkavállalási korú férfiak számánál.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A települési önkormányzat által szervezett közmunkaprogramba a nők is bevonásra kerülnek.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Az önkormányzat a településen élő, hátrányos helyzetű nők foglalkoztatási helyzetének javítása érdekében igyekszik a közmunkaprogramba női munkaerőt bevonni parkgondozási, mezőgazdasági feladatokba.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A településen az adott célcsoporttal nincs fokozott probléma, ezért fejlesztési lehetőség sem merül fel. Intézkedési Terv erre a célcsoportra nem készül.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

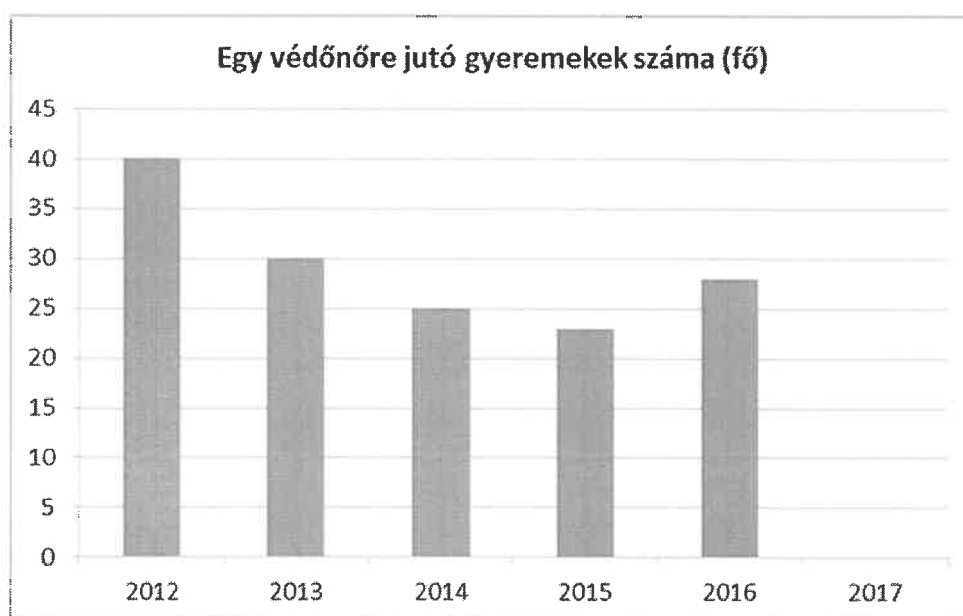
5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A településen működik óvodai ellátás a gyermekek részére. Az óvoda nyitva tartási rendje alkalmazkodik a helyben lévő nők munkaidejéhez. Jellemző, hogy a nem a településen dolgozók elviszik a gyermekeket azokra a településekre óvodába, iskolába, ahol a munkahelyük van. A településen történtek próbálkozások arra vonatkozóan, hogy a szülők ne vigyék magukkal gyermekeiket, de inkább mégis azt a megoldást választják.

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Év	Védőnők száma (TS 3201)	0-3 év közötti gyermek szám	Átlagos gyermekszám védőnőnként
2012	1	40	40
2013	1	30	30
2014	1	25	25
2015	1	23	23
2016	1	28	28
2017	1	n.a.	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR és helyi
adatgyűjtés

A védőnőnkénti átlagos gyermekszám 2015-ig csökkent, majd a 2016. évben nőtt. A gyermekszámok közötti eltérések nem mondható magasnak.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A településre vonatkozó adat nem található.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

Csernely településen anyaothton nincs. Önkormányzati fenntartású anyaothton a település 50 km-es körzetében több is található. A legnagyobb férőhellyel rendelkező, a nagybarcai B-A-Z. Megyei Gyermekvédelmi Központ. Három anyaothton pedig egyházi fenntartású (Lorántffy Zs. Református Kismamaházért Alapítvány – Miskolc, Magyar Ökumenikus Segélyszervezet Családok Átmeneti Otthona - Miskolc, Zempléni Református Egyházmegye Vissi Átmeneti Anyaothtona- Viss)

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A 2014. évi önkormányzati választások után a képviselőtestületben 2 nő és 2 férfi önkormányzati képviselő van. Az ezt megelőző években a férfiak magasabb számban képviseltették magukat a helyi döntéshozatalban.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A településen nőket fokozottan érintő társadalmi problémák nem voltak az elmúlt években. A közfoglalkoztatásban ugyanúgy részt vesznek, mint a férfiak. A település irányításában is fontos szerepet játszanak, mert a 2014-es önkormányzati választásokat követően a képviselőtestületi tagok 50%-a nő.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Magas az alacsony iskolai végzettségű nők száma	Képzések, tanfolyamok szervezése

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

A népesség öregedésével járó társadalmi, demográfiai problémák az elmúlt évtizedekben világszerte az érdeklődés középpontjába kerültek. Az öregek aránya a Föld teljes népességét figyelembe véve 2000-ben 10 % volt, 2050-ben 25 % körül várható, míg ez az arány Európában 36-37 %-os mértéket mutat. Az Európa egészére érvényes általános öregedési folyamat Magyarországon is jellemző. Folyamatosan, az utóbbi években pedig gyorsuló ütemben csökkent a 14 éves és ennél fiatalabb korcsoportok aránya és emelkedett az idősebb aktív korúaké, de még inkább a 60 éven felülieké. Ezen arányok a születések és halálozások trendjeiből erednek, a vándorlások szerepe eddig nem volt meghatározó. Míg a demográfiai öregedés, a korstruktúra romlása a maga átütő társadalmi hatásaival kedvezőtlen folyamatot jelenthet, az életkor meghosszabbodása nagyon is pozitív jelenség. A társadalmi szolidaritás megkívánja, hogy a fiatal generációk fokozott gondot fordítsanak a teljes népesség immár egyötödét kitevő, a munkából lassan kiöregedő, vagy már kiöregedett népesség életkörülményeire, életminőségére. Az életkörülményeket - így az időskorúakét is - általában a lakáshellyel, a jövedelemmel és a fogyasztás szerkezetével, színvonalával lehet jellemezni, figyelemmel a háztartások szerkezetére.

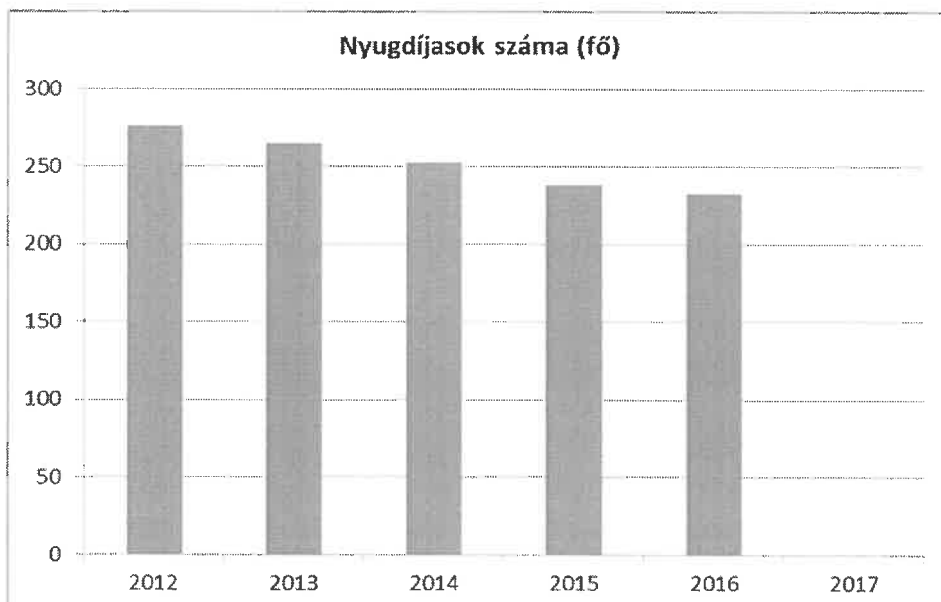
6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 5201)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 5301)	Összes nyugdíjas
2012	107	169	276
2013	103	162	265
2014	101	152	253
2015	96	142	238
2016	97	136	233
2017	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, KSH Tstar

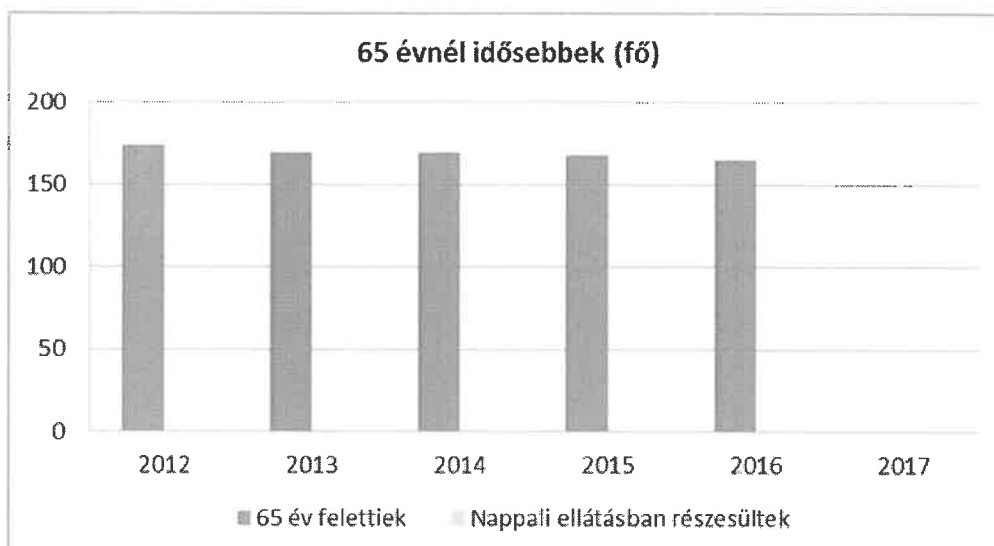
A lakosság száma folyamatosan csökken, a halálozások száma növekszik, a nyugdíjasok száma csökken. Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban több nő részesül, mint férfi.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (TS 0328)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 5101)	
	Fő	Fő	%
2012	174	0	0,00%
2013	169	0	0,00%
2014	169	0	0,00%
2015	168	0	0,00%
2016	165	0	0,00%
2017	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

A 65 évnél idősebbek száma csökken. Nappali ellátás a településen nincs.

A 6.3.2. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesítettek átlagos száma táblázat nemleges, mert időskorúak járadékában nem részesült senki a településen az elmúlt években.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

A rendszerváltozás első évtizedében jelentősen lecsökkent a gazdaságilag aktív népesség aránya és óriásira növekedett a munkanélküliség, mely elsősorban a fiatalabb, gyermekeket eltartó rétegeket érintette. Az 1990-es évek elején a munkahelyek számának visszaesésével a nyugdíjas korúak, vagy nyugdíj előtt állók elhelyezkedési esélyei csökkentek a legjelentősebben.

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

A településen nincsen lehetőség a nyugdíjasok foglalkoztatására az önkormányzati fenntartású intézményekben.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A foglalkoztatás terén az idős korosztály nem nagy számban jelenik meg munkanélküliként.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A szociális ellátórendszer esélyegyenlősége fejezet tartalmazza az ellátások jogszabályi alapját, az ellátások formáit, típusait, az ellátást nyújtó közszolgáltatókat.

A leggyakoribb betegségek a magas vérnyomás, melyben a 65 évesnél idősebb korosztály közel fele szenved, a szívizom betegségek. A házi orvosokhoz bejelentkezett időskorúak nagy részét kezelték cukorbetegséggel, egyéb betegségek a csigolyabántalmak vagy csontszerkezeti rendellenességek. A házi orvosi rendelő sajnálatos módon idős és nehezen közlekedők részére nem mindenhol biztosítja az akadálytalan bejutást.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az idős korosztályt érintő kérdésekről adatok nincsenek. A településen élő idős lakók moziba, színházba nem járnak, sportrendezvényeken nem vesznek részt, múzeumi kiállítást nem látogatnak. A közművelődési intézmény rendezvényein folyamatosan részt vesznek.

Nagy segítséget jelentett több alkalommal, hogy az idősebb korosztály tagjai falutörténeti kiállításra régi tárgyakat, a faluról szóló dokumentumokat bocsátottak a szervezők rendelkezésére. A lakosság közül a templomban való vallásgyakorlás is az idősebb korosztályra jellemző.

c) idősek informatikai jártassága

Nincsenek rendelkezésre álló adatok.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az idősebb célcsoport igényeit célzó programok a településen:

- Bányásznyugdíjasok Köre által szervezett programok
- Idősek Napja

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Magas az egyedül élő idősek száma, elmagányosodás veszélye	Az idősek aktivitását célzó programok szervezése, közösségi életbe való bevonása

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

A fogyatékkal élőkre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre értékelhető statisztikai adatok, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről.

A fogyatékkal élő emberek és családjaik a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják. Feladatunk olyan környezet teremtése, működtetése, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életünk során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is. Az érintett csoportba tartozóknak elhelyezkedésük során számos akadállyal kell megküzdeni. A munkáltató előítélete mellett a közlekedés eszközök használata is nehezíti helyzetüket.

A fogyatékos személyek elszigeteltek a társadalomban, így családjaik is jobban elkülönülnek a környezetüktől, ami értelmi fogyatékoság esetén még jelentősebb.

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

A Fot. 15-16. §-a értelmében a fogyatékos személy lehetőség szerint integrált, ennek hiányában védett foglalkoztatásra jogosult.

A foglalkoztatást biztosító munkáltató köteles biztosítani a munkavégzéshez szükséges mértékben a munkahelyi környezet, így különösen a munkaeszközök, berendezések megfelelő átalakítását. Az átalakítással kapcsolatos költségek fedezésére a központi költségvetésből támogatás igényelhető.

Ha a fogyatékos személy foglalkoztatása az integrált foglalkoztatás keretében nem megvalósítható, úgy számára speciális munkahelyek működtetésével a munkához való jogát lehetőség szerint biztosítani kell. A védett munkahelyet a központi költségvetés normatív támogatásban részesíti.

Fogyatékkal élő munkavállaló, aki

- a nemzeti jog szerint fogyatékosnak elismert, vagy
- elismerten fizikai, elmebeli vagy pszichológiai károsodásban szenved.

Megváltozott munkaképességű munkavállaló, aki

- rehabilitációs ellátásban részesül,
- aki 2011. december 31-én III. csoportos rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjban, rendszeres szociális járadékban részesült.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 6201)	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 6301)	Összesen
2012	28	28	56
2013	26	26	52
2014	26	26	52
2015	22	23	45
2016	18	21	39
2017	n.a.	n.a.	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A megváltozott munkaképességű személyek száma 2010-ig csökkent, ezt követően a számuk növekedett. Egészségkárosodott személyek szociális ellátásaiban részesülők száma elenyésző.

Fogyatékkal élő személyek foglalkoztatása a településen nem valósul meg.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Nincs adat arra vonatkozóan, hogy hátrányos megkülönböztetés érné a foglalkoztatás területén a fogyatékkal élőket.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

A községben nem elérhetőek az önálló életvitelt támogató helyi intézmények, illetve szolgáltatások.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzügyi és természetbeni ellátása, kedvezményei

A települési önkormányzat fogyatékos személyek számára 2012-ig közgyógyellátást, ápolási díjat biztosított, valamint közlekedési kedvezményt is megállapított.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

Sajnálatos módon az önkormányzati tulajdonban lévő középületek nem akadálymentesítettek.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

A kulturális intézmények, rendezvénytermek akadálymentesítése még várat magára.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

A munkahelyek akadálymentesítése még várat magára.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége akadálymentesítettsége

Ezen a területen még nagyon sok javítani valója van a településnek.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

A településre nem jellemző.

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

A fogyatékos személyek részesülnek mozgáskorlátozottak támogatásában; a helyi polgármesteri hivatalban információkat kapnak az őket megillető támogatásokról (pl. gépkocsi vásárlás, gépkocsi átalakítás); illetve ezek intézésében is segítségükre vannak a helyi ügyintézők.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
utcák, terek, intézmények akadálymentesítettségének hiánya	akadálymentesítés pályázatok útján
munkanélküliség	megváltozott munkaképességűek foglalkoztatásának elősegítése közfoglalkoztatásba való bevonással

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

Közfeladatot ellátó szervezetek: a település zavartalan működését a Járdánháza-Borsodszentgyörgy- Csernely Közös Önkormányzati Hivatalának Csernelyi Kirendeltsége biztosítja. Az óvodai nevelést a településen a Csernelyi Óvoda biztosítja. Az étkeztetést a településen működő konyha végzi. A háziorvosi ellátást egy fő vállalkozó háziorvos végzi; az ő alkalmazásában áll a védőnő is. A szociális – és gyermekjóléti szolgáltatásokat a település társulási formában biztosítja a lakosság részére.

Egyházi szolgáltató szervezetek és érdekvédelmi szervezetek a településen nincsenek.

Civil szervezetek: szervezetként ugyan nincs bejegyezve, de annál nagyon szerepet tölt be a település életében a Csernelyi Asszonyok Köre (CSAK) szerveződés, amely évek óta működik és szervez önállóan, vagy az önkormányzattal együttműködve rendezvényeket.

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

A településen nemzetiségi önkormányzat nincs. A községben két civil szervezet működik. A Csernelyi Derelyések Hagyományőrző Egyesület a rendezvények szervezésében, megvalósításában fontos szerepet tölt be az önkormányzat mellett. A Csernelyért Polgárőr Egyesület a közbiztonság és a közrend fenntartását szolgálja.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

Az önkormányzat az Ózdi Kistérségi Többcélú Társulás tagja. A társuláshoz tartozó településekkel a kapcsolat megfelelő.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Nemzetiségi önkormányzat a településen nincs.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Évről évre megszervezésre kerül az Idősek Napja, amely nagyon színvonalas rendezvény.

A társadalmi szervezetek céljai, feladatai lehetnének:

- nevelés, képzés (szakmai, kulturális, sport);
- a szabadidő hasznos eltöltésének elősegítése;
- tájékoztató és egyéb kiadványok kibocsátása;

- egészségmegőrzés, betegség-megelőzés tevékenységei;
- *időskorúak gondozása*

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A településen működő varroda segíti a nők és az idősek (nyugdíjasok) foglalkoztatását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

Első és a legfontosabb feladat a HEP munkacsoport megalakítása. Az ezt megelőző feladat a civilek, önkormányzati dolgozók, képviselőtestület, helyi vállalkozók tájékoztatása az esélyegyenlőségről. Minden egyes területen célszerű a munkacsoportok létrehozása. A munkacsoportok team-munka keretében elemeznék a problémákat (pl. problémafa elkészítése). Aztán történik a munkacsoportok eredményeinek közös összegzése. A bevonásnál a legfontosabb szempontnak tartjuk az önkéntességet.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.
szolgáló eszközök bemutatása.

A visszacsatolás lehetséges eszközei az alábbiak lehetnek:

- kérdőíves felmérés
- személyes interjú készítése
- Internetes felmérés

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegény- ségben élők	munkanélküliség	közfoglalkoztatás szervezése, továbbfolytatása
Gyermekek	probléma nem került meghatározásra	a fejlesztési lehetőség nem releváns
Idősek	tevékeny idősor hiánya, magas az egyedül élő idős emberek száma	az idősek aktivitását célzó programok szervezése, közösségi életbe való bevonása
Nők	magas az alacsony iskolai végzettségű nők száma	képzések, tanfolyamok szervezése
Fogyatékkal élők	utcák, terek, intézmények akadálymentesítettségének hiánya munkanélküliség	akadálymentesítés pályázatok útján, megváltozott munkaképességűek közfoglalkoztatásba való bevonással

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegény- ségben élők	munkahely teremtése	önkormányzat, vállalkozók (polgármester, HEP felelős)
Gyermekek	probléma nem került meghatározásra	a fejlesztési lehetőség nem releváns

Idősek	tevékeny idősor hiánya, magas az egyedül élő idős emberek száma	HEP felelős
Nők	magas az alacsony iskolai végzettségű nők száma	képzések, tanfolyamok szervezése polgármester
Fogyatékkal élők	utcák, terek, intézmények akadálymentesítése, foglalkoztatottság növelése	önkormányzat (polgármester , HEP felelős; közfoglalkoztatás szervező)

Jövőképünk

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők is megfelelő életkörülmények között éljenek, munkajövedelemhez jussanak.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek problémáira és segítjük őket.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők képzettségének a növekedését.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők foglalkoztatására; illetve az akadálymentesítésre, hogy a szolgáltatások az ő számukra is elérhetővé váljanak.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	Közfoglalkoztatás szervezése, tovább folytatása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A településen élő aktív korúak körében magas a munkanélküliség, melyet közfoglalkoztatás szervezésével szeretnénk csökkenteni, ez a fajta foglalkoztatás elősegítené az elsődleges munkaerő-piacon való későbbi elhelyezkedésüket
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A munkanélküliség csökkentése. Munkahelyteremtés, meglévő munkahelyek megtartása.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	- helyi adottságok feltérképezése, - pályázat benyújtása közfoglalkoztatásra, - új munkahelyek létrehozása, - régi munkahelyek megtartása, - csökken a munkanélküliek száma, - munkahelyek létrejötte, - alacsony lesz a munkanélküliségi ráta,
Résztevők és felelős	polgármester, HEP felelős
Partnerek	önkormányzat, Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormány-hivatal Ózdi Járási Hivatal Járási Munkaügyi Kirendeltsége

Határidő(k) pontokba szedve	2020.09.30
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Munkaszerződések. Az önkormányzati döntés alapján folyamatosan fenntartható és megvalósítható amíg a közfoglalkoztatás finanszírozása biztosított.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	stagnál, vagy nő a munkanélküliségi ráta, pályázatok hiánya, nem nyert pályázatot az önkormányzat, az érintett nem vesz részt a közfoglalkoztatásban.
Szükséges erőforrások	Emberi erőforrás; technikai háttér, pénzügyi feltételek megteremtése.

Intézkedés címe:	Magányos idősök helyzetnek javítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A településen magas az idősök száma; sok az egyedül élő idős ember
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Célunk, hogy ne érezzék magukat egyedül; illetve segítséget kapjanak olyan munkák elvégzéséhez, ami önállóan megcsinálni nem tudnak. Bevonni az idősöket a közösségi programokba.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Közösségi programok szervezése
Résztvevők és felelős	Polgármester, HEP munkatárs
Partnerek	A projektet a civil szervezetek bevonásával szeretnénk megvalósítani.
Határidő(k) pontokba szedve	2023. június 30.

Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Ellátási szerződések száma a jelzőrendszeres házi segítségnyújtásban résztvevőkről.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nem lesz elegendő pénzügyi önerő a megvalósításhoz. Csökkentése: pályázatok folyamatos figyelése.
Szükséges erőforrások	Emberi erőforrás; technikai háttér, pénzügyi feltételek megteremtése.

Intézkedés címe:	A településen a fogyatékkal élők mindennapjainak megkönnyítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A településen az utcák, terek, intézmények akadálymentesítettsége hiányzik
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Célunk, hogy minél több fogyatékkal élő problémamentesen eljusson az intézményekbe és a szolgáltatásokat igénybe tudja venni.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Intézmények akadálymentesített állapotának megvalósítása.
Résztvevők és felelős	Polgármester, HEP felelős.
Partnerek	A projektet Európai Unió pályázati forrásból kívánjuk megvalósítani.
Határidő(k) pontokba szedve	2023. november 30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint	Az akadálymentesített intézmények számának növekedése.

fenntarthatósága	
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nem lesz elegendő pénzügyi önerő a megvalósításhoz. Csökkentése: pályázatok folyamatos figyelése.
Szükséges erőforrások	Emberi erőforrás; technikai háttér, pénzügyi feltételek megteremtése.

Intézkedés címe:	A településen a fogyatékkal élők foglalkoztatásának segítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A településen a fogyatékkal élők foglalkoztatása hiányzik.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Célunk, hogy minél több fogyatékkal élő bevonjuk a munka világába.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Fogyatékosok bevonása a közfoglalkoztatásba.
Részrtvevők és felelős	Polgármester, közfoglalkoztatás-szervező.
Partnerek	A projektet közfoglalkoztatásban kívánjuk megvalósítani.
Határidő(k) pontokba szedve	2023. november 30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A közfoglalkoztatásba bevont fogyatékos személyek számának növekedése. Munkaszerződések száma.

Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nem lesz elegendő pénzügyi önerő a megvalósításhoz. Fogyatékkal élőkre vonatkozó jogszabályok ismeretének a hiánya; ami pótolható.
Szükséges erőforrások	Emberi erőforrás; technikai háttér, pénzügyi feltételek megteremtése.

Intézkedés címe:	A településen a nők képzettségi szintjének növelése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A településen magas az alacsony iskolai végzettségű nők száma.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Célunk, hogy a nők iskolai végzettsége növekedjen, mert így könnyebben tudnak elhelyezkedni.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Tanfolyami képzések szervezése
Résztevők és felelős	Polgármester, HEP felelős
Partnerek	Képző intézmény
Határidő(k) pontokba szedve	2023. június 30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Képzési szerződések
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nem lesz elegendő pénzügyi önerő a megvalósításhoz; a képzés gyakorlati helyének biztosítása is kétséges lehet. Az időben elkezdett intézkedés csökkentheti a kockázati tényezőket.
Szükséges erőforrások	Emberi erőforrás; technikai háttér, pénzügyi feltételek megteremtése.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége									
1	A településen magas az álláskereső munkanélküliek aránya.	Csökkenjen a munkanélküliek száma a településen	A foglalkoztatási stratégiához szorosan kapcsolódik.	Közfoglalkoztatás szervezése, továbbfolytatása	Polgármester	2020.06.30.	munkaszerveződés	- emberi erőforrás - technikai háttér - pályázatok figyelése - pénzügyi feltételek megteremtése	- Az önkormányzati döntés alapján folyamatosan fenntartható és megvalósítható amíg a közfoglalkoztatás finanszírozása biztosított.
III. A nők esélyegyenlősége									
1	A településen magas az alacsony iskolai végzettségű nők száma.	Célunk, hogy a női magasabb iskolai végzettséget szerezzenek, ezzel elhelyezkedési esélyeik is nőnek.	Özdi Társulási foglalkoztatási stratégiájával egy irányba mutató intézkedés.	Tanfolyami képzések szervezése	Polgármester, HEP felelős	2023.06.30.	Felnőttképzési szerveződések száma	Pénzügyi önerő, emberi erőforrás, technikai erőforrás.	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
IV. Az idősek esélyegyenlősége									